

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอ
ในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลสู่บ้าน

พรพรรณ พรหมทัต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลสู่บ้าน
 FACTORS INFLUENCING READINESS OF CAREGIVERS OF PATIENTS WITH TRACHEOSTOMY IN
 TRANSITION FROM HOSPITAL TO HOME

พรพรรณ พรหมทัต 5136774 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ, พย.ด., คณิงนิง พงศ์ถาวรกมล, Ph.D. (NURSING),
 พุณทรัพย์ วงศ์สุรเกียรติ์, พ.บ.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย เพื่อศึกษาความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอ และปัจจัยที่มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอรายใหม่ที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครจำนวน 85 ราย ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2553 ถึง พฤศจิกายน 2553 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความรู้ในการดูแลผู้ป่วยเจาะคอ แบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม แบบวัดความเครียดในบทบาทผู้ดูแล และแบบวัดความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยเจาะคอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมในการดูแลอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 18.27, S.D. = 6.48$) พิจารณารายด้านพบว่าผู้ดูแลมีคะแนนความพร้อมในการดูแลด้านอารมณ์มากที่สุด ($M = 3.41, S.D. = 1.08$) ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยอยู่ในระดับสูง ($M = 10.11, S.D. = 1.77$) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 38.22, S.D. = 13.00$) และความเครียดในบทบาทอยู่ในระดับน้อย ($M = 45.55, S.D. = 21.16$) ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยเจาะคอมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยเจาะคอ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.319 (p < .01)$ และความเครียดในบทบาทผู้ดูแล มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมในการดูแล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $0.286 (p < .01)$ ส่วนการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดูแลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยทั้ง 3 สามารถร่วมกันทำนายความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอได้ร้อยละ $15.1 (F_{(3,81)} = 4.809, p < .05)$ โดยพบว่าความรู้ในการดูแลผู้ป่วย และความเครียดในบทบาทผู้ดูแลมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเจาะคอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .268, -.225; P < .05$) ตามลำดับ

ผลการศึกษานี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับพยาบาลในการเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลก่อนออกจากโรงพยาบาล ด้วยการให้ความรู้ และฝึกทักษะที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลยอมรับบทบาทการดูแลที่จะเกิดขึ้น นำไปสู่ความพร้อมในการดูแล และสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ความพร้อมในการดูแล / ความรู้ในการดูแล / ความเครียดในบทบาทผู้ดูแล / แรงสนับสนุนทางสังคม / ผู้ป่วยเจาะคอ

FACTORS INFLUENCING READINESS OF CAREGIVERS OF PATIENTS WITH TRACHEOSTOMY IN TRANSITION FROM HOSPITAL TO HOME

PORNPHUN PHOMMATAT 5136774 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : DOUNGRAT WATTHANAKITKRILEART, D.N.S.,
KANAUNGNIT PONGTHAVORNKAMOL, Ph.D. (NURSING),
PHUNSUP WONGSURAKIAT, M.D.**ABSTRACT**

This study is a predictive approach to investigating the factors the influencing readiness of caregivers of patients with tracheostomy in the transition from hospital to home. The sample group comprised caregivers of 85 new tracheostomy patients undergoing in-patient treatment in a tertiary hospital in Bangkok from July to November of 2010. Data collection instrumentation included a demographic data questionnaire, a form for assessing caregiver knowledge about tracheostomy patient care, a social support assessment form, a caregiver's role strain questionnaire, and a form for assessing readiness to provide care for tracheostomy patients. Data was analyzed by employing descriptive statistics, Pearson product moment correlation coefficients and multiple regression analysis.

According to the findings, the sample group had a moderate level of readiness in providing care ($M = 18.27$, $S.D. = 6.48$). When considered in terms of individual aspects, caregivers were found to have the highest scores for emotional readiness to provide care ($M = 3.41$, $S.D. = 1.08$). Knowledge about tracheostomy patient care was high ($M = 10.11$, $S.D. = 1.77$) and social support was moderate ($M = 38.22$, $S.D. = 13.00$) while caregivers' role strain was low ($M = 45.55$, $S.D. = 21.16$). Knowledge about tracheostomy patient care was found to have a positive relationship with readiness to provide care for tracheostomy patients with a correlation coefficient value of 0.319 ($p < .01$). Furthermore, caregiver's role strain was negatively related to readiness in providing care with a correlation coefficient value of 0.286 ($p < .01$). Receipt of social support was found to be related to caregiver readiness with statistical significance whereby all three factors jointly predict caregiver readiness in tracheostomy patients at 15.1 ($F_{(3,81)} = 4.809$, $p < .05$), whereby knowledge about caring for patients and caregivers' role strain were found to influence caregiver readiness in caring for tracheostomy patients with statistical significance ($\beta = .268, -.225$; $P < .05$), respectively.

The findings of this study can be implemented as data for healthcare personnel in planning to provide information concerning the readiness of caregivers before hospital discharge by providing essential knowledge and skills to support caregivers in gaining understanding and acceptance of caregiver roles, thereby leading to readiness to provide care for patients following hospital discharge and causing caregivers to provide effective care for tracheostomy patients.

KEY WORDS: READINESS IN PROVIDING CARE / KNOWLEDGE IN PROVIDING CARE / CAREGIVER'S ROLE STRAIN / SOCIAL SUPPORT / PATIENTS WHO HAVE HAD A TRACHEOSTOMY

139 pages